

عنوان مقاله:

درآمدی بر نوآوری در ایجاد حکومت اسلامی در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

محل انتشار:

نخستین همایش ملی نوآوری در علوم انسانی و اجتماعی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسنده:

حسین منصف - کارشناس ارشد اندیشه سیاسی در اسلام، دانشگاه علامه طباطبایی تهران

خلاصه مقاله:

ایجاد حکومت اسلامی و اجرای احکام و قوانین مرتبط به آن در دوران غیبت یکی از دغدغه های اساسی علما، دین داران و دانشمندان مذهب تشیع به شمار می رفته و در تلاش بوده اند با توجه به شرایط زمانی و مکانی، راه حلی مناسب بر مبنای تقلید در این باره ارائه دهند. تنها عالم شیعه در طول تاریخ اسلام در دوران غیبت امام معصوم (ع) که توانست حکومتی اسلامی بر مبنای قرآن و احادیث ایجاد کند امام خمینی (ره) بود. ابتکار و نوآوری اساسی امام خمینی (ره)، اقدام برای پایه گذاری نظام جمهوری اسلامی است. وی تلاش کرد با تاکید به آموزه های مذهب تشیع و بحران سیاسی که ایران عصر پهلوی با آن مواجه بود، جنبه های گوناگون حکومت را با فقه شیعه سازگار نماید. پژوهش حاضر با هدف کشف، شناخت و استنتاج جنبه های مختلف نوآوری اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) در ایجاد حکومت اسلامی است. نوآوری اصلی ایشان پایه گذاری حکومت اسلامی بر مبنای ولایت فقیه می باشد که در این راستا تالیف کتاب حکومت اسلامی و قالب بندی نظریه ولایت فقیه مهمترین جنبه نوآوری امام خمینی (ره) در اندیشه سیاسی است. از دستاورد بزرگ اندیشه های نوآورانه امام خمینی (ره) استقرار مدل حکومتی جمهوری اسلامی و تثبیت کردن قاعده فقهی مصلحت در قانون اساسی جمهوری اسلامی است. پرسش های اساسی این پژوهش این است که آیا اساسا تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و در نبود امام معصوم (ع) جایز است یا نه؟ در صورت جایز بودن تشکیل حکومت، چه کسی حق تشکیل و تاسیس آن را دارد؟ و اگر جایز نیست، تشیع برای انجام اموززندگی خود چه باید بکنند؟ آیا می توانند به حاکم جائز مراجعه کنند یا نه؟ و در این شرایط وظیفه عالمان دینی در این باره چیست؟ که نوآوری های امام خمینی (ره) در پاسخ به این سوالات حائز اهمیت است. نتیجه نهایی مقاله حاضر این است که نوآوری های امام خمینی (ره) در ایجاد حکومت اسلامی با نگاه به ولایت فقیه نه تنها تغییراتی در نوع حاکمیت مذهب بر جامعه را نشان می دهد بلکه تغییراتی اساسی در اصل فلسفه نوآوری ایجاد کرد که به علوم اجتماعی و علوم انسانی مسیری را نشان می دهد که نوآوری باید با تغییرات اساسی در سطح جامعه همراه باشد و این تغییرات ملموس و در راستای ارتقای کیفی سطوح مختلف جامعه باشد.

کلمات کلیدی:

نوآوری، حکومت، اندیشه سیاسی، امام خمینی (ره)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1803716>

